

درس دوم :

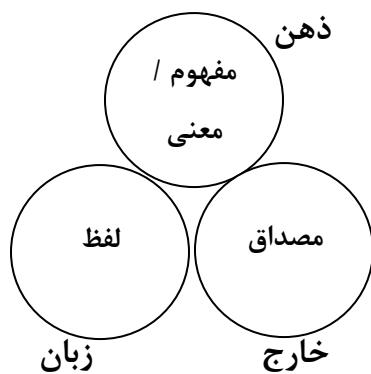
اهداف کلی

بررسی اصول کلی که اطلاع از آنها در حیطه زبان (الفاظ) به ما در جهت جلوگیری از خطای اندیشه یاری می رسانند .

اهداف جزئی ۱- آشنایی با انواع مغالطات

۳- مغالطه توسل به معنای ظاهری

۲- مغالطه بار ارزشی کلمات

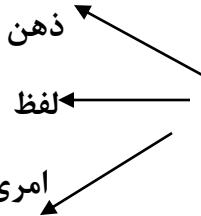
۵- مغالطه ابهام در عبارات

۱- مغالطه اشتراک لفظ

۴- مغالطه نگارشی کلمات

۲- آشنایی با انواع عبارات

امری در جهان خارج

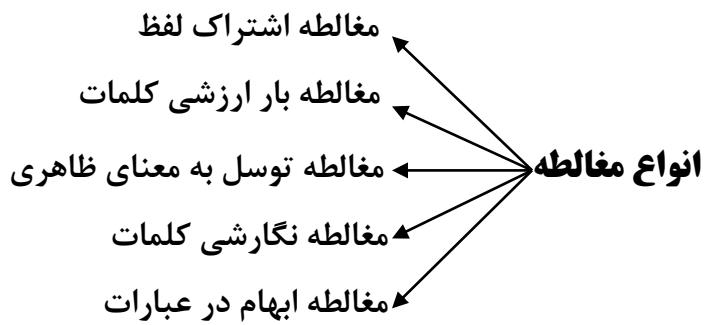
۳- وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه و ذهن است و ذهن با دو حیطه **زبان [الفاظ]** و **جهان خارج** ارتباط دارد

چرا در منطق به مبحث الفاظ توجه خاصی شده است ؟

برای بیان و انتقال افکار خود به دیگران ، از الفاظ استفاده می کنیم و از آنجایی که خطای در الفاظ و معنای آن می تواند باعث خطا در اندیشیدن (تعریف و استدلال) شود ؛ به مبحث الفاظ در منطق توجه خاصی شده است .

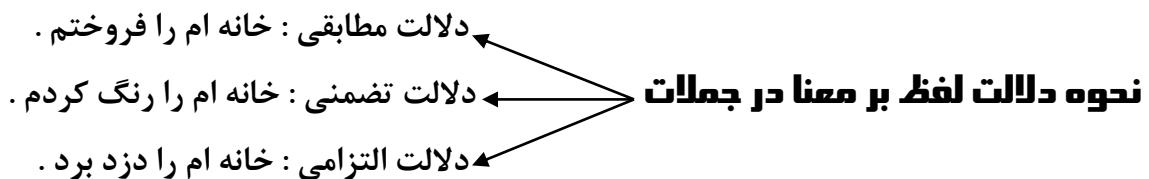
۱- مغالطه اشتراك لفظ : در هر زبانی ، گاه چند معنای متعدد به کمک یک لفظ واحد بیان می شود که به آن مشترک لفظی می گویند .

اشتباه گرفتن کلماتی که ظاهری مشترک دارند یکی از شایعترین انواع خطاهای ذهنی است ، بیشترین کاربرد را در لطیفه ها دارد .

۲- مغالطه بار ارزشی کلمات : کلمات در جملات مختلفی که در آنها به کار می روند بار ارزشی متفاوتی پیدا می کنند و به کار بردن عمدی یا اشتباهی کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوتی هستند می تواند منشأ خطای اندیشه باشد .

مرحوم شد ، به ملکوت اعلی پیوست ، مرد . به صورت الفاظ متفاوت

۳- مغالطه توسل به معنای ظاهري :

به کار بردن معنای مطابقی ، تضمنی و التزامی کلمات به جای یکدیگر به خطایی منتهی می شود که آن را مغالطه توسل به معنای ظاهري می گویند .

مثلا : گفته بودم اگر به رستوران بیایم پول غذا را من حساب می کنم که الان حساب کردم ۳ تا کباب و دو تا دوغ و یک نوشابه می شود ۴۲۵۰ اما نگفته بودم که پول غذا را پرداخت می کنم .

۴- مغالطه نگارشی کلمات : معنا را می توان به دو صورت کتبی و شفاهی به دیگران منتقل کرد بنابراین :

۱- اشتباه در کتابت و نگارش می تواند باعث پدید آمدن خطای ذهنی شود .

مانند : فردا سفر تمام می شود . فردا صفر تمام می شود .

۲- عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی و حرکات کلمات ، باعث پدید آمدن مغالطه نگارشی کلمات می شود .

مانند : بخشش لازم نیست ، اعدامش کنید .

۵- مغالطه ابهام در عبارات : استفاده از عبارات دو پهلو می تواند باعث بروز خطای اندیشه شود و چون در این ابهام مرجع ضمیر مشخص نیست می تواند منشأ خطای اندیشه گردد .

مانند : رستم بر اسب نشست دستی بر سرش کشید و حرکت کرد .

با آرزوی موفقیت برای همکاران بزرگوار . زهره حیدری دبیر شاهین شهر اصفهان